

628.

**ROZPORZĄDZENIE
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ**

z dnia 24 listopada 1930 r.

o uregulowaniu niektórych spraw z zakresu osadnictwa wojskowego.

Na podstawie art. 44 ust. 5 Konstytucji postanawiam co następuje:

Art. 1. 1) Orzeczenia Powiatowych Komitetów Nadawczych w sprawach, wynikających z zastosowania ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r. o nadaniu ziemi żołnierzom Wojska Polskiego (Dz. U. R. P. z 1921 r. Nr. 4, poz. 18), są ostateczne, z wyjątkiem orzeczeń powziętych w trybie art. 6 wymienionej ustawy w przedmiocie usunięcia żołnierza z nadanego mu gruntu; od takich orzeczeń usunięci mogą się odwołać, w terminie 30-dniowym od daty doręczenia orzeczenia, do właściwej okręgowej komisji ziemskiej.

2) Skargi na orzeczenia Powiatowych Komitetów Nadawczych w sprawach usunięcia żołnierzy z nadanych gruntów, wniesione do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, a nie rozstrzygnięte przez ten Trybunał do dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego, uznaje się za odwołania, które podlegają rozpatrzeniu w toku instancji przez właściwą okręgową komisję ziemską.

Najwyższy Trybunał Administracyjny umorzy postępowanie w tych sprawach i przekaże je właściwej komisji ziemskiej oraz zarządzi zwrot opłat, wniesionych przez skarżących. Skarżącemu służy prawo uzupełnienia odwołania w terminie 30-dniowym od dnia powiadomienia go przez komisję ziemską o otrzymaniu skargi z Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

3) Jeżeli orzeczenie Powiatowego Komitetu Nadawczego w sprawie usunięcia żołnierza z nadanego gruntu zostało wykonane, a następnie zostało lub zostanie uchylone, usuniętemu żołnierzowi winna być przyznana działka równej w przybliżeniu wartości z działką, z której został usunięty i na takich samych warunkach. Wartość działki, z której żołnierz został usunięty określa się z uwzględnieniem obciążeń, ciężących na tej działce. Żądanie przyznania działki zastępczej może być zgłoszone przed upływem roku od uchylecia orzeczenia o usunięciu żołnierza z poprzednio posiadanej działki.

Art. 2. Brak w akcie nadawczym lub w wykazie hipotecznym nadanej działki wzmianki o rygorach z art. 6 i 10 ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r. o nadaniu ziemi żołnierzom Wojska Polskiego, nie zwalnia działki od tych ograniczeń nawet w wypadku pozbycia działki przez pierwotnego nabywcę, o ile nie upłynęły terminy, określone w art. 6 i 10 wymienionej ustawy.

Art. 3. Moc obowiązującą ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r. o nadaniu ziemi żołnierzom woj-

ska polskiego (Dz. U. R. P. z r. 1921 Nr. 4, poz. 18) rozciąga się na obszar powiatów: wileńsko-trockiego, oszmiańskiego, święciańskiego, brasławskiego i wileńskiego-miejskiego oraz na gminy: Bienica w powiecie mołodeczańskim, Wiszniew, Zodziszki i Wejstam w powiecie wilejskim, Jasiew, Kobylniki i Zanarocze w powiecie postawskim. Na wyżej wymienionym obszarze, obok postanowień ustawy o nadaniu ziemi żołnierzom wojska polskiego, obowiązują przepisy art. 4 — 10 niniejszego rozporządzenia.

Art. 4. Zapas ziemi, przewidziany w art. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r. o nadaniu ziemi żołnierzom wojska polskiego, stanowią grunty, przejęte z mocy rozporządzenia Komisarza Generalnego Zarządu Cywilnego Ziem Wschodnich Nr. 256 (Dz. Z. C. Z. W. Nr. 25 z 1919 r.), dekretów Naczelnego Dowódcy Wojsk Litwy Środkowej i Prezesa Tymczasowej Komisji Rządzącej Nr. Nr. 39, 213, 257, 242, 349 i 469 (Dz. U. T. K. R. L. Ś. Nr. 9 z dnia 16 grudnia 1920 r., Nr. 15 (25) z dnia 23 kwietnia 1921 r., Nr. 20 (30) z dnia 15 czerwca 1921 r., Nr. 17 (27) z dnia 20 maja 1921 r., Nr. 31 (41) z dnia 30 września 1921 r. i Nr. 5 (55) z dnia 3 lutego 1922 r.).

Art. 5. Uprawnienia Powiatowych Komitetów Nadawczych, przewidzianych w art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r. o nadaniu ziemi żołnierzom Wojska Polskiego, wykonywane będą przez „Komitet Nadawczy do spraw osadnictwa na terenie b. Litwy Środkowej” w następującym składzie: jako przewodniczący delegat Ministerstwa Reform Rolnych, jako członkowie przedstawiciele Ministrów: Spraw Wojskowych, Spraw Wewnętrznych, Rolnictwa i Sprawiedliwości, po jednym od każdego Ministerstwa, oraz jako członkowie z głosem doradczym, dwaj przedstawiciele miejscowych rolników, po jednym od mniejszej i większej własności, powołani przez Ministra Reform Rolnych. Komitet orzeka większością głosów; w razie równości głosów przeważa głos przewodniczącego. Od orzeczeń Komitetu Nadawczego w sprawie nadania ziemi niema odwołania, zaś w sprawie usunięcia osadnika z nadanej działki (art. 6 ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r. o nadaniu ziemi żołnierzom Wojska Polskiego) służy odwołanie do okręgowej komisji ziemskiej, właściwej dla terenu, na którym leży nadana działka.

Art. 6. Żołnierze, którzy po zakwalifikowaniu do nadziału ziemi przez właściwą władzę wojskową, nabyli działki ziemi państwowej, na mocy aktów kupna-sprzedazy, będą na swą prośbę orzeczeniem okręgowego urzędu ziemskiego zwolnieni od uiszczenia niespłaconej części ceny kupna, przypadającej do zapłaty po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia lub przypadającej na terminy wcześniejsze, lecz odroczonej decyzją urzędu ziemskiego. O powyższem okręgowy urząd ziemski wyda nabywcy zaświadczenie, które będzie podstawą do wykreślenia odnośnych wpisów w dziale IV wykazu hipotecznego, przy równoczesnem ujawnieniu w dziale III tegoż wykazu ograniczeń, przewidzianych w art. 10 ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r. o nadaniu ziemi żołnierzom Wojska Polskiego. O ile dział-

ka, objęta postanowieniami niniejszego artykułu, obciążona jest pożyczką z funduszków państwowych, zabezpieczoną po obciążeniach na rzecz osób prywatnych, okręgowy urząd ziemski uzależni zastosowanie niniejszych postanowień do takiej działki od zabezpieczenia pożyczki z funduszków państwowych przed wszystkimi obciążeniami na rzecz osób prywatnych. Postanowienia niniejszego artykułu nie dotyczą tych z pośród zakwalifikowanych do nadziału ziemi żołnierzy, którzy nabyli działki w trybie ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z r. 1926 Nr. 1, poz. 1).

Art. 7. Żołnierze, zakwalifikowani do nadziału ziemi, którzy mają w posiadaniu z mocy umów dzierżawy lub tytułem użytkowania grunty państwowe, pochodzące z zapasu ziemi, określonego w art. 4 są uprawnieni do otrzymania aktów nadawczych na posiadane grunty, jako nadane bezpłatnie. Z chwilą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia nie będą od tych osadników pobierane należności z tytułu dzierżawy lub użytkowania posiadanych przez nich gruntów; nie dotyczy to jednak należności zaległych, o ile zapłata tych należności nie została odroczonej decyzją urzędu ziemskiego.

Art. 8. Skarb Państwa może wpłacić w całości lub częściowo niespłaconą resztę ceny kupna, ustalonej w akcie nabycia działki ziemi prywatnej przez żołnierzy, zakwalifikowanych do nadziału ziemi, o ile akt ten zdziałany został przed dniem 9 stycznia 1926 roku. Wpłata następuje na podstawie orzeczenia okręgowego urzędu ziemskiego i obejmować może tylko raty, przypadające do zapłaty po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. Przed dokonaniem wpłaty winny być w dziale III wykazu hipotecznego odnośnej działki uwidocznione na wniosek nabywcy ograniczenia, przewidziane w art. 10 ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r. o nadaniu ziemi żołnierzom Wojska Polskiego.

Art. 9. Rozrachunek, związany z wykonaniem przepisów art. 6, 7 i 8 będzie przeprowadzony przez Fundusz Obrotowy reformy rolnej (Dz. U. R. P. z r. 1928 Nr. 21, poz. 175) i obciąży Skarb Państwa.

Art. 10. W razie śmierci osób, którym służą uprawnienia, określone w art. 6 i 7 uprawnienia te przechodzą na ich spadkobierców, o ile w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia działka znajdowała się bądź w posiadaniu pierwotnych nabywców bądź ich spadkobierców.

Art. 11. Ustęp drugi art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 1920 roku o nadaniu ziemi żołnierzom Wojska Polskiego (Dz. U. R. P. z 1921 r. Nr. 4, poz. 18) traci moc obowiązującą. W art. 10 tejże ustawy po wyrazie „dzielone” dodaje się: „obciążane”.

Art. 12. Wykonanie niniejszego rozporządzenia perucza się Ministrów Reform Rolnych i Ministrowi Spraw Wojskowych w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Art. 13. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów i Minister
Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister: *J. Beck*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Stawoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Kierownik Ministerstwa Skarbu: *Ignacy Matuszewski*

Minister Sprawiedliwości: *St. Car*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
St. Czerwiński

Minister Rolnictwa: *Leon J. Polczyński*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Komunikacji: *Kühn*

Minister Robót Publicznych: *Matakiewicz*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *A. Prystor*

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*

Minister Poczty i Telegrafów: *Boerner*
